

NÁVRH INAUGURAČNEJ KOMISIE NA VYMENOVANIE

*Doc. MUDr. Attila Czirfusz, CSc.
za profesora v odbore 7.4.2 Verejné zdravotníctvo*

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O UCHÁDZAČOVI:

Meno a priezvisko, tituly: **Doc. MUDr. Attila Czirfusz, CSc.**
Rok a miesto narodenia: 1959, Dunajská Streda

Vysokoškolské vzdelanie a ďalší akademický rast:

- 2008 - docent – v odbore verejné zdravotníctvo, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity 1990 – kandidát vied (CSc.) – v odbore farmakológia,
- Lekárska fakulta UPJŠ Košice
- 1978 – 1984 – vysokoškolské (MUDr.), všeobecné lekárstvo, Lekárska fakulta UK, Bratislava

Ďalšie vzdelávanie:

- 1989 – 1990 – postdok - Ústav fyziológie Albert Ludwigovej Univerzity vo Freiburgu
- 1996 Groningen – kurz WHO o Problémovo orientovanej výučbe

Priebeh pedagogickej činnosti:

(pracovisko/predmety)

- 2003 – trvá, Ústav zdravotníckych disciplín (Katedra teoretických disciplín, laboratórnych vyšetrovacích metód a zubnej techniky), Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce Sv. Alžbety, Bratislava,
- 1989 – 1992, Ústav fyziológie Albert Ludwigovej Univerzity vo Freiburgu, Nemecko
- 1984 – 1989, 1992- 2006, Ústav farmakológie (Katedra farmakológie), Lekárska fakulta UK v Bratislave

B. INAUGURAČNÁ PREDNÁŠKA:

Téma inauguračnej prednášky:

**NOVÉ VÝZVY VO FARMAKO-EPIDEMIOLOGII A LIEKOVEJ POLITIKE:
FARMAKOLOGICKÉ MOŽNOSTI OVPLYVNENIA KALCIOVÉHO OVERLOADU
Z POHLADU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA.**

Dátum zverejnenia prednášky:

Dátum a miesto jej konania: 25.2.2020, VŠZSP sv. Alžbety, Nám. 1.mája č. 1 v Bratislave

C. ZLOŽENIE INAUGURAČNEJ KOMISIE A Oponenti:

Predseda komisie:

prof. PhDr. Róbert Babel'a, PhD., MBA, MSc. (VŠZaSP sv. Alžbety)

Členovia komisie:

prof. MUDr. Pavol Jarčuška, PhD. (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach)
prof. MUDr. Anna Lesňáková, PhD. (Katolícka univerzita v Ružomberku)
prof. Dr. hab. Jan Antoni Rutowski, Doktor, (UR Rzeszów, Poľsko)

Oponenti:

prof. MUDr. Karol Kráľinský, PhD. (Slovenská zdravot. univerzita, Banská Bystrica)
prof. MUDr. Mariana Mrázová, PhD. (VŠZaSP sv. Alžbety)
prof. MUDr. Ivan Rovný, PhD. (ÚVZ SR, Bratislava)
prof. Daniel J. West, Ph.D., FACHE (The University of Scranton, USA)

D. STANOVISKO INAUGURAČNEJ KOMISIE

Inauguračná komisia na svojom zasadnutí dňa 25. februára 2020 preskúmala inauguračný spis **Doc. MUDr. Attilu Czirfusza, CSc.** a posúdila úroveň a kvalitu prednesenej inauguračnej prednášky.

Pedagogická činnosť

Pedagogická prax menovaného je rozsiahla, ako vysokoškolský učiteľ pôsobí od roku 1989, teda viac ako 30 rokov nasledovne:

- 15 rokov (1989, 1992- 2006, Ústav farmakológie, Lekárska fakulta UK v Bratislave),
- 3 roky (1989 – 1992, Ústav fyziológie Albert Ludwigsovej Univerzity vo Freiburgu),
- 14 rokov (2006 – trvá, Ústav zdravotníckych disciplín, Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce Sv. Alžbety, Bratislava). Pedagogickou činnosťou v trvaní viac ako 5 rokov nepretržite (2006-trvá) požiadavky v tejto oblasti uchádzač spĺňa.

Vedecká škola

Vedeckú hodnosť kandidát vied (CSc.) získal v odbore farmakológia v roku 1990 na Lekárskej fakulte UPJŠ Košice, habilitoval v odbore verejné zdravotníctvo v roku 2008 na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity. súčasný počet školených doktorandov: 10 (I.Aben, T. Baytak, Ž. Daňová, W. Hinz, M. Urban, T. Lux, M. Mráz, B. Sabahi, E. Strauss, A. Yucel) počet absolventov doktorandského štúdia: 6 (F. Schuhmann, J. Gerigk, Ch. Pöschl, F. Renger, D. Thimm, S. Hinze). Vypracoval desiatky oponentských posudkov bakalárskych, diplomových a doktorandských prác.

Vedecký výskum/Publikačná činnosť

Vedecká aktivita kandidáta na inauguráciu splňuje a v mnohých ukazovateľoch prekračuje požadované pemzum. Kandidát je autorom/spoluautorom 12 monografií, 2 vysokoškolských učebníc a 152 publikácií - z toho je 18 výstupov kategórie A, 5 prác je uverejnených v časopisoch s IF $\geq 0,50$ a 48 prác v zahraničných periodikách. Kvalitu jeho publikačnej aktivity dokladuje ich vysoká citovanosť - 105 citácií, z toho je 90 registrovaných v databáze Web of Science alebo SCOPUS. Vedecké aktivity ale aj odbornú akceptáciu menovaného dokumentuje aj bohatá účasť na odborných konferenciách a iných vedeckých projektoch. Bol hlavným investigátorom, resp subinvestigátorom 5 výskumných projektov.

E. Hodnotenie inauguračnej prednášky

Doc. MUDr. Attila Czirfusz, CSc. dňa 25.2.2020 na Vedeckej rade VŠZaSP sv. Alžbety predniesol inauguračnú prednášku s názvom: „*Nové výzvy vo farmako-epidemiológii a liekovej politike: Farmakologické možnosti ovplyvnenia kalciového overloadu z pohľadu verejného zdravotníctva.*“ Prednáška sa uskutočnila v súlade s §4 ods.9 Vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 Z.z., v znení neskorších zmien, o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor. Cieľom prednášky bolo poukázať na možnosti ovplyvnenia kalciového overloadu. Vápnik je najprísnejšie chránený a regulovaný prvok v organizme: porušenie homeostázy kalcia v organizme má mimoriadne vážne dôsledky na zdravie človeka. Zvýšený obsah kalcia v cievach, v srdci a v mäkkých tkanivách je fenomén spoločný pre starnutie a pre rôzne patologické stavy, ako napríklad ateroskleróza, hypertenzia, kalcinóza rôznych tkanív a pod. Preťaženie vápnikom (calcium overload) sa považuje za kľúčový mechanizmus včasnej kardiovaskulárnej úmrtnosti, čím vápnik pomaly sa stáva stredobodom pozornosti verejného zdravotníctva. V literatúre klinických štúdií je však veľa protichodných údajov o vzťahu medzi príjmom vápnika a kardiovaskulárnymi chorobami. Ako prezentujúci uviedol, v niektorých štúdiách suplementácia kalcia mierne zlepšovala parametre lipidogramu a hodnoty TK, a znižovala riziko vzniku hypertenzie u mužov i žien a vysoký príjem kalcia dlhodobo bol spojený s poklesom rizika klinických prejavov aterosklerózy, pokiaľ bol zdroj z potravy. Na druhej strane, nadmerný príjem kalcia, predovšetkým z výživových doplnkov, prognózu aterosklerózy a prognostického KVS rizika zvyšovala a bol spojený u dospelých s inak normálnou obličkovou funkciou s rizikom kalcúrie, ektopických kalcifikácií a kalcifikácií mäkkých tkanív. Spoločnou charakteristikou všetkých modelov v oblasti kalciového overloadu je porucha kalciovej homeostázy na celulárnej a subcelulárnej úrovni, ktoré sú pozorované aj vo všetkých fázach kalcinózy a aterosklerozy. Na záver autor konštatoval, že vzťah a vzájomné ovplyvnenie experimentálnych modelov kalciového overloadu a klinických prejavov kalcinózy, aterosklerózy a ďalších kardiovaskulárnych ochorení, ktoré priamo súvisia so zdravím a chorobnosťou obyvateľstva a tak aj verejného zdravotníctva, na základe aj uvedených príkladov je jednoznačný. Okrem toho dávajú nádej, že účinnou farmakologickou terapiou do patologických procesov kalciového overloadu môžeme vylepšiť parametre zdravia.

F. Záver

Doc. MUDr. Attila Czirfusz, CSc. svojou pedagogickou a vedeckovýskumnou prácou prispel k rozvoju odboru Verejné zdravotníctvo. Menovaný spĺňa kritériá požadované pre inauguráciu na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety. Na základe uvedených skutočností komisia **odporúča** Vedeckej rade VŠZSP sv. Alžbety **udelit'** Doc. MUDr. Attila Czirfusz, CSc. titul profesor v odbore Verejné zdravotníctvo.

V Bratislave, dňa 25.februára 2020

Predseda komisie:

prof. PhDr. Róbert Babel'a, PhD., MBA, MSc. (VŠZaSP sv. Alžbety)

Členovia komisie:

prof. MUDr. Pavol Jarčuška, PhD. (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach)

prof. MUDr. Anna Lesňáková, PhD. (Katolícka univerzita v Ružomberku)

prof. Dr. hab. Jan Antoni Rutowski, Doktor, (UR Rzeszów, Poľsko)